

LIBANON
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
Place des Canons
Rue d'Italie N° 9
Directeur Responsable
M. ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
Մ. ԱԶԵՄԻԱՆ
Բովանդակ. 8փ. Ազմ. 125 Ա.Գ.
Տեղական 250 125 Ա.Գ.
Սուրբա 300 150 »
Կրթական 100 50 ֆր.
Երկրային 8 3 ֆ.

Բաժանորդագ. Եւ Տպագրակն
գործերու համար զիմով
«ԼԻԲԱՆՈՆ» Տպ. Եւ քեր-
թի Կարգութեան հասցեին.
Բաժանորդագ. Եւ Տպագրակն
գործերու համար զիմով
«ԼԻԲԱՆՈՆ» Տպ. Եւ քեր-
թի Կարգութեան հասցեին.
«Լիբանոն» հասցեին
Քերթիս առաջին քիւր ստացող
Եւ չի պատահանողները բաժա-
նորդ կը համարուին:

ԱՆԿԱՆ ԿԱՅԱՐԹԵՐՈՒ
ایران
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ԽՈՐԱԳՐԵՈՒՆ
ՕՐՈՒՄԱՆ ՀՈԳԵՐԸ

Ներքին եւ արտաքին հոգիներ որքան բարձրագոյնումն, առ-
ջան աւելի զգալի կը դառնայ լարժուն հանդիսութեան մը վրայ առնու-
նալով: Աւելի անհոգեմբարձ հալ ու մաշ հայ զարգացման հա-
մար տար չի դնում մասնաւոր ուժանի մը անհոգի մը առ թիւնը:

Տնտեսական եւ բարոյական իրապէս խորխուրդ պետի մը վրայ
շրջափակել ըլլալու աստիճան կը չնշտայ մեր յայտը վարանումներն ու
կծկումները: Եւ մենք անդա՞ր որ հոգեւոր Մամուլը, բնական է իր շա-
հա տեսնելու: չնդ գիտուններով ու ծառ գիտուններով մտքեր պղծ-
աորել ջանայ, արտայայտուելով ինկուստ կամ անկուստ:

Ահա այս կարգի տեսիլներով երկուքն էլ վերջ երեսնական
Արտիքին «Էլ Բըլ» եւ Ֆրանսիական «Լա Սիլ» թերթներուն մէջ
հայտնայ որ շարժում մը դաւադրական, անբարձր սաղ մը խմուող,
շահախնդրական չնդ հայտնաբերու վրայ կ'աւելանք: Գիտական եւ միա-
կողմանի յօդուածաշարքը:

Հակահայ շարժումի հասանքը Եւ մենք քիչ թէ շատ իւր-
ւոր բերումով կանգ առած ըլլալու երկուքն էլ ունի թէ կ'աւելի քան
մեր ապրած միջավայրներուն մէջ մեր ապրիլակիցը անհաստան եւ
հաւաքական բաղձանքներուն պատշաճեցնելու իրաւունքը արտաճ չէ
մեզին:

«Էլ Բըլ» կը գանգատի թէ՛ Հայերը մեծագոյն վնասը պատ-
ճառած են երկրի վաճառականութեան եւ նախաձեռնող մանր ար-
ուեստներու, յարուցանելով մեծագոյն մարտը տեղացիին հետ եւ հա-
յերուն ներսում մը Սորիոյ մէջ կ'որակէ invasion lente, ու կը յարէ
զաղթական երկրացիքն այս ժողովուրդին դէմ ու կ'աւելնէ թիւ-
կներն հետ հաստատուելուն յետոյ տեղացիները ստիպուած պիտի
գաղթեն իրենց պայմանական յիշատակները թողնելով Հայերուն:

Իսկ «Լա Սիլ» Opinion խորագրին տակ աւելի հիշատակն եւ
զոգոհ հիւանդի մը արտաւոր չի շնորհիւ կը քննադատէ ընդհանուր ա-
ռումով հայ արհեստագործը, վաճառականը, կոշիկները եւայլն...
Եւ կ'առաջարկէ որ քիչ մ'աւել մեր ընդունակութիւնը փորձենք գիւղե-
րու տնկիւնը հողագործութեան մէջ:

Չենք կրնար լսել թէ՛ իրենց սոյն վերջին առարկայ թիւներուն
մէջ չիկան կարգ մը իրաւացի կենդանի առանց չըլլալու անդ
ու դորձներուն եւ պատահարներուն վրայ անբարձր առնուլու, վարձային
տեսակետով երկրին փոխանցման ներկայ աշխարհի փոփոխութեան մէջ յա-
սա՞նք կ'աւելնէ անհոգիները նկատի առնելու, կ'աւելնէ քաղաքակիրթ բնիկ
նկատուած ժողովուրդին հոգեբանութիւնը վերլուծելու, հարեւանցի-
րէն ձախող քննադատութիւններով եւ անխմատ առաջ արդար թիւներով
մտքեր պղծելու, բնականութեան տէր ալ մենք հրապարակագրի կ'զոր
ծը չէ: Չենք պիտի որոշուիլ երկրաւարտում տեսութիւններով ստուգա-
բանելու համար ան յոգեւորական զիւր հոգի զարգացմանը մատուց
ու կը մատուցանէ նոյնիսկ անվարար բնիկներուն անտեսական եւ բարոյ
յոյան բարձրագոյն տեսնելու: Հայ զաղթականը դուրսը չի դը-
րած այս հոգին վրայ իրեն ծագելէ շարտադրուելու եւ ձեռնարկուելու
ինչպէս անհոգի բարոյութեամբ կը խոստովանի Վաթիկի յոգեւորական-
րը կային զլուսարար... կոշիկներով թիւն, ջորեպանութիւն, եւ
նամ առաւանդ նաւահանգիսի եւ երկաթուղիի եւ մաքսատան մէջ բեռ
նակութիւն, որը օրական մէկ գործաւորի եւ ուհիի համար 50 դրչե-
գիպական կ'ապահովէր: Հայերու ներխուժումով այս տնկերահայ հոգե-
տեղական շարտադրուելու փառք... որով իրաւունք ունին գոն-
գատելու: Եւ նախապէս շատ իրաւացի ըսելիքներ ունինք: Բայց
մեր խօսքերը սահմանաւ են միայն մեր Ազգայիններուն համար,
քանի որ ստարներուն մէջ այնքան տարածական չէ եղած մեր լեզուն
իրեն langue morte:

Այս իսկ պատճառով կը վերադառնանք մեր մէջ, մենք մէջի ը-
սելիքները եւ մասնաւոր բաժին մը կը յատկացնենք բոլոր մեր լեզ-
ուական եւ զոգեւորական քաղաքներուն համար ոյ՞նք բարձրագոյն բար-
բէ՛թիւն եւ թէ տեղական սոյն երկու լեզուներուն մէջ համարժեքան

Այս իսկ պատճառով կը վերադառնանք մեր մէջ, մենք մէջի ը-
սելիքները եւ մասնաւոր բաժին մը կը յատկացնենք բոլոր մեր լեզ-
ուական եւ զոգեւորական քաղաքներուն համար ոյ՞նք բարձրագոյն բար-
բէ՛թիւն եւ թէ տեղական սոյն երկու լեզուներուն մէջ համարժեքան

Այս իսկ պատճառով կը վերադառնանք մեր մէջ, մենք մէջի ը-
սելիքները եւ մասնաւոր բաժին մը կը յատկացնենք բոլոր մեր լեզ-
ուական եւ զոգեւորական քաղաքներուն համար ոյ՞նք բարձրագոյն բար-
բէ՛թիւն եւ թէ տեղական սոյն երկու լեզուներուն մէջ համարժեքան

Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆԵՐ

Որքան վաղ փորձ մըն է կշիռն է
վերլուծել, ցեղով ու ըմբռնումով օտար,
սա Սոմոգոն իշխանին եւ իր դուռ ու մար-
տաւէր թողնելուն, երբեմնից հայ փա-
ռապան զանուն եւ վշտաշարար Ազգին
եւ անոր կրօնական Ս. հաւատարմութիւն
հանգեալ ցոռ տալով իր նախաձեռնող
զոհիկներուն եւ անհոգեւոր սերտագոր-
ծութիւններուն որակն ու քանակը:

Մամուլը իր լայնութեամբ երբեմն լայնա-
ժառանգ հայ աշխարհի եւ կեանքի մէջ,
քաղաքական եւ ընկերային բարեյա-
ջող սկզբնաւորութեամբ մը, յուսալից
ապագայի մը կ'ընթացի: Եւ որովհետեւ
կերտեցին. եւ խնկարար յիշատակներու
ու երկիւղած պաշտամունքի Հայական
սուրբ Պանդոսին ու խնկարար պատմու-
թեան փառք յաւերժացուցին:

Անարարիւյս, ինչպէս արդի փոփո-
կու շրջանին, նոյնպէս հեռաւոր անց-
եալին մէջ ալ, ժամանակակից սերուն-
դը չէ որ եկաւ Ազգային զոհութեան
արեւմտ պայքարի կրկնութիւն մէջ, վա-
հանքն եւ անհոգեւոր գործիչներու, օգ-
տաշատ գործունէութեանց օրակն ու
քանակը անցիկ պատմութեան չափազն-
ուել եւ արժանաւորը իր անվիճելի ար-
ժանիքին եւ կատարած գործին քանակին
համեմատն գնահատելու եւ պատուելու ընդ
հակառակ յետագայ սերունդներու ար-
քաւան գործն ու նուիրական պայքար-
կանութիւնն է եղած միշտ քրքրել անց-
եալի խառնակութեան մոխիրները, պրպ-
տել եւ վերլուծել թաղանթ պատմու-
թեան ամուլն էլ կըրը եւ զանազան տնայա-
գատուողը անցքերու ու անձերու, զոգ-
ւով ու ապրելով անոնց դարերու հոգե-
կաշիւանց ցաւերն ու հոգեպարար խնկե-
րը:

Հեռաւոր, հասնալու համար այս
զուտ Ազգայնաշունչ նուիրական ծովն
նշանակութիւնը, եւ վերլուծելու համար
փոփոխաշունչ դէպքեր ու չէմբոսու ա-
մենա յանրամասն գիծերը, քաղաքակ-
անհոգեւորութիւն մըն է մտովի ինք-
նաւարկութիւն եւ նախադասութիւնը զնեւ այն
ժամանակի անցքերու իսկական այն փո-
ղերուն վրայ որուն մէջ ծնան ու ապ-
րեցան անոնք:

Պարզ անգործարարում մը այն շրջա-
նի իրադարձութիւններուն վրայ, կը նշա-
նակէ հոգեպարար շոյակի զիւրկնոյ-
նախաձեռն մը մեր քաղաքացիքը ար-
նիքներու վերաւոր ու վշտակիւր եւ կամ
երկանիք ու երանաւէտ զգացումներուն
հեզ զոհակցելու համար անհոգեւոր Սոգ-
պետին սիրած աղջիկ եւ արածութեան
սեւ հոսանքին իսկութեանը որը, արձա-
նաբարձր ըլլալ երբեք այն ժամանակ-
ուայ արտակարգ անցքերու շարքին ի-
րեւ անհաւանական պարագայ:

Վարդանանց ծովն համարժեքան
անաւոր տառապանքի մը անթղջակա
խառնութիւն յեղակարծ փոփոխութեան

պարզապէս, եւ մենք զոգեւոր զեռ հոր է
որ պիտի թափանցենք պատմական այդ
չարաշուք օրերու երկուքն էլ իրենց յա-
ւերժացնող նուիրական տոնին ճշգրիտ
իմաստին: անոր համար որ նա մասնա-
ւանդ վերջին տասնեակ մը շարադրա-
տութիւններու լինացքին միեւնոյն կծու
քանին է որ մարեջ մեր մեջոյն յոյսն
րու եւ անոր յոյսերու անհոգեւոր եւ
նաւաքական վառ ջանքը: Անոր հա-
մար նախաձեռնաւոր, որ, զարեւու ճնշիչ
խոր թմբիւն նորապարթ, նախաձեռն ոյ՞նք
ոյ աղտոց ցրէքերուն աւել Ազգային վե-
րանումները բարեյաջող սկզբունքի առա-
ջին շարժումին մէջն իսկ մեր մարթին
վրայ զոգեւորք այնքան դառնորէն, զի-
չատիչ բոյններուն արիւնքաւոր ա-
տմաներու հերձուռումը:

Հրաժարելով պատմական մանրա-
մասնութիւններու բեռնէն, զանազ վեր-
լուծել, որքան որ կարելի է, այն պի-
տուեալով որ քաղաքական նպատակը
զոր երկնքին հայ Արեւելիքը կը հետա-
մուր կ'իրարկել շարունակ համաձայն
իր զարաւոր աւանդակներուն օտար
ազդեցիկ մեծերու հանդէպ:

Թող սեղանը մը չի նկատուի երբ
զատման այս դրական իրադարձութիւններու
վրայ հիմնուելով ըսենք թէ՛ հայ Ար-
եւելիքին հետ արեւմտական կապերով
զոյուած օտար այդ նախադարձութիւն-
ները ինչպէս Մամուլի անհոգեւոր, պարզա-
պէս Յովնատակի դերը ունենին, հայ Ար-
եւելիքը գիտակցաբար օտար տոնին
րու հոգի կը շնորհէր եւ անտեսանքն
մեր արդի կեանքին հետ քաղաքական
զրկել միեւնոյն շարժումով մը հետե-
ւանքներն էին, եւ զարեւու ընթացքին
արեւմտական զոգեւորութիւնը երախ-
տաւէտ այդ ցեղերը իրենց կարգին հայ
Արեւելիքի աւանդականութիւնը երախ-
տաւորելու ծանր եւ օգտակար դերին
յանձնառութիւնը նուիրական պարտք
մը կը նշանակէին, ընդհանրապէս քաղա-
քական սոյն նպատակներով զոյացած
արեւմտական կապերը յաճախակապ
իրադարձութիւններ են հայ պատմութեան
մէջ:

Մամուլի անհոգեւոր հայ քաղաքական
զոգեւորութեան մարդերուն մէջ մեր-
կային ընդվզեցեցիչ հաղթաւոր մու-
տք մը ունին, իրենց բովանդակ գործու-
նելութիւնը քաղաք երազներու սիրուն
անվշտ պայքարի փոխանցող շարք
մըն է: Բացարձակ անհոգեւորութիւն
մը, որը այնքան բաւական թափով մը
արտայայտեցին ամեն ընծայուած ա-
րիւթներու մէջ, ահա թէ ինչու համար
հայ կալիքու կ'անքի աղեկոծ հորիւն
նկին վրային բոլոր անհոգեւորներու
մէջն կ'ազդեցնէ նշանակալից շնչառ-

որակով շատ են եւ գերիվեր Պոլսէ ամեն ազգայնաբար գործը կատարած
պիտի ըլլան ինկուստ արմատախիլ հայուն ազգայնաբար զոյալ թեւն ի ըս
պատմական իրենց զրի կարողութիւնը թէ՛ հայ եւ թէ՛ օտար թեր-
թերու մէջ նամ առաւանդ Արեւելիքն եւ Ֆրանսիական լեզուով, համա-
շարակի բնայի կող արտապայման նկատուելու եւ մեծած հոգեւորութիւն
ներու վարակիչ հոսանքը իր գնացքին մէջ խափանել ջանալով:

Ինչ հաճուքով մըն է որ ինչպէս մշտ, մեր աշխարհի թիւն
մէջ ալ լայն տեղ մը կը յատկացնենք մեր աշխարհակից ծան Այնարար
օգտաշատ եւ կարեւոր պատմական, հայ քաղաքականներու նկատ
մամը վերադարձ թիւներու մէջ տեսնուած անտեղի յարձակումն-
րուն եւ անխմատ վերադարձներու մասին, որը կարծէ նկատուի ուն էլ:

մով պաշտելի յիշատակը սոյն մարտիրոս
ներուն՝ որոնց երեւութապէս պարտու-
թեան տխուր դրուագը՝ բարոյական եւ
հոգեբանական տեսակէտով շատ բարձր
կը մնայ մոգպետներու յաղթութեան
ստոր փառքի փոռ արժէքէն:

Ի վաղուց անտի մեր տուած գոյներուն
տոնին զմարդներն են անոնք՝ որոնք
խանդարիչ փոթորիկին ուղեւորութեան
նը տակ կ'աւելնէ անհոգեւոր ծոցաւ հայ ազ-
գը: մոռնումներ, որոնք ոչ նաւաղ
անհոգեւորութեամբ մը Աստուածային
կրօնի սրբազան հոգեւոր եւ երկնային
անոյն խոստումներու հեռանկարով
զգլխած զոհուեցան շարունակաբար:
Աններկի ունի մընէ գանձեր չի յիշա-
տակել այդ նուիրական տոնախմբու-
թեան ամբիւր եւ իրենց ինչպիսի յիշատա-
կին օրհնութեան մրմունջ մը չի բարձրա-
նել: Գ. Տէր Յովնանեան

L'IMMIGRÉ, OBJET
DE CRITIQUES

Notre confrère "La Syrie", a
dernièrement publié un article si-
gné Intérim sous le titre de "Op-
inions" où il dénonce l'immigration,
comme cause immédiate de la crise
économique qui dévaste le pays.

Pour donner de l'éclat et de
l'emphase à son idée dominante-
but et point de départ de ses "Op-
inions", il rapporte un exemple, é-
difiant pour lui seul, où la main
d'œuvre étrangère, concurrence é-
nergiquement contre la main d'œu-
vre nationale. Il dit:

"Le débardeur, touchait 50 piastres
egyptiennes, tandis que l'im-
migré, se contente aujourd'hui avec
60 piastres syriennes", et Monsieur
Interim de se crier: haro sur le bau-
det

Dans ces conditions, nous pou-
vons demander à Monsieur Intérim,
si le travail fourni par ce débardeur
du port coûte plus cher que soixante
piastres syriennes par jour? Et
si par hypothèse, nous admettions
à consentir cinquante piastres e-
gyptiennes à cet ouvrier, indigène,
celui-ci pourrait alors gagner 15 li-
vres égyptiennes par mois ou au
cours du jour 1960 francs, traite-
ment qu'on n'a jamais voulu fixer
à certains magistrats du palais et
où la regrettable concurrence étran-
gère ne joue aucun rôle.

Monsieur Interim reproduit un
autre exemple, où il se déclare par-
tisan de l'encouragement de la main
d'œuvre nationale. Il dit: "Les
Frères de la Rue Gouraud" (im-
migrés aussi, il faut le reconnaître)
ont à leur tour recruté près de soix-
ante ouvriers immigrés. Et bien,
Monsieur Intérim doit savoir, que,
la seule cause de ce recrutement é-
tranger est enfermée dans l'épreuve
même fournie par lui, ou il s'efforce
à faire croire que malgré l'égalité
existante en quantité et en qualité
de travail fourni par les indigènes
ou les immigrés, ces derniers peu-
vent prétendre à moindres rétribu-
tions que les ouvriers nationaux.
Ceci non plus n'est pas un mystère
Inexplicable, Beyrouth n'a jamais as-
sisté avant l'immigration à un ren-
dement si fécond en constructions
immobilières. Les capitalistes ne pou-
vaient pas disposer de leurs ri-
chesses pour se construire des palai-
s et se payer du luxe, lorsque le dé-
bardeur du port touchait 50 piastres

tres égyptiennes par jour? C'était bien cependant le moment propice, l'occasion favorable à encourager la main d'œuvre nationale, ou l'or coulait à flots et quand aucun crise économique ni sociale n'entraient la bonne marche de la production?

Nous laissons la réponse à tous ceux qui ont en l'occasion d'employer l'indigène ou l'immigré pour juger quant à l'égalité de travail, fourni par ce dernier en tant que quantité et qualité....

A nous maintenant de faire observer à ce cher confrère que s'il croit entendre ainsi les causes de la dépréciation de la main d'œuvre nationale, il ne voit pas en outre ignorer que pour la lutte économique il est indispensable de fortifier matériellement et moralement, la concurrence entre les classes moyennes. En effet, grâce à l'accroissement de cette concurrence, que le commerce pourra reprendre son essor, que l'industrie naissante dans le pays, fera quelques pas pour susciter de nouveaux facteurs en production, que les entreprises pourront se développer en de nouveaux domaines économiques, inexplorés jusqu'à là, plus même inexistantes domaines que cette concurrence créera sans doute par la puissance de ses multiples moyens.

Ce n'est certes pas donc, que l'immigration a rendu la crise économique intense et intolérable.

Nous croyons devoir relever les causes de cette dépréciation économique, dans la situation précaire et difficile que la grande guerre a créée dans le monde entier. Cette crise est devenue plus dense là, où la main d'œuvre, décimée par ce fléau tyran, a été affaiblie à un degré tel, que, les pays victimes de la guerre n'ont pas hésité un instant de permettre aux étrangers, de pénétrer chez eux en masse, à l'effet de remplacer leur main d'œuvre disparue.

Personne n'ignore l'amélioration apportée par l'immigration, et les obstacles qu'elle a dressés, contre la Cherté de vie dans ces pays qui lui ont donné l'hospitalité. L'effet de ses efforts, est ressenti par tout le monde et à tel degré, que l'on se dit: "Les immigrés veulent 30 o/o en moins ces vendeurs indigènes". Cette amélioration dans les achats et ventes, aménage la vie du pauvre, du fonctionnaire et de toute la classe moyenne.

Nous nous étonnons de cette autre idée, où le même collègue propose de renvoyer comme un "boue émissaire" au bled, tous les immigrés pour cultiver ses terrains et rendre ainsi ses plaines des plus productions. Cette réflexion ne doit pas non plus interresser le libanais soucieux de la culture de ses propriétés, pas plus que l'immigré salarié vivant d'air en attendant la saison nouvelle. Le Liban, jaloux de son indépendance, ne cédera à aucun moment, un pouce de ses terres, à des immigrés qui une fois propriétaires, réclameraient sans aucun doute tous les droits et privilèges que les citoyens jouissent dans le pays. A ce moment, il ne sera plus question de la perdution de la main-d'œuvre nationale, mais plutôt de celle de ses propre terre sur lesquelles reposent sa vie et ses ressources. On se souvient encore des polémiques et critiques lancées par la presse locale, lorsqu'une proposition devait faire l'objet de discussion en conseil Représentatif, à l'effet de la naturalisation libanaise des arméniens.

Toutefois, en face d'une opinion telle, pouvant prendre son importance devant un public soucieux de ses intérêts nationaux, nous croyons pouvoir nous entendre sur la mode que Monsieur Interim ve nous engager pour cultiver et récolter les plaines de la b'kaa. Que le Libanais sache bien qu'avec toute la bonne foi de l'ouvrier qui veut vivre subvenir aux besoins de sa famille, nous cédonc cette fois avec Interim à accepter toute condition qui profite à l'augmentation de la production en céréales du pays, et qui procure notre bien-être, par conséquent, que l'Etat du Grand-Liban, à qui on propose de laisser

les immigrés dans le pays à la condition de les employer dans les travaux des champs, mette à la disposition de ces immigrés, les moyens nécessaires; capitaux, fonds de roulement; et tout ce que comporte la bonne culture de ses terrains, en friche depuis le jour où l'émigration de ses propres enfants est devenue intime et incurable.

D'accords à ce point de vue, l'indigène et l'immigré pourront vivre ensemble sans qu'aucun de leurs intérêts réciproque soit l'objet de cette concurrence, point de départ de nos conflits enfantins.

J. B.

ԾԵԾԸ ԱԶԳ. ՎԱՐՄԱՐԱՆ ՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Ասկէ մօտ աւարտուի 47-50 տարի առաջիկայի գործընթացը, այսինքն յԱզգային վարժարանները և մանաւանդ նախակրթարանները կը դառնան բաւական նախնական վիճակի մը մէջ, Մանաւանդ թաղերու միջին անկիւններու մէջ բացառած վարպետ-Տնտեսական դպրոցները տակաւին կը շարունակուին որոնց մէջ ծննդ և մարմնական հասկանքներ կը թուեն ըլլալ, թէ քննարկը նաեւ ուսուցիչի կամ դաստիարակի հոգիներ տուող անհատներու, և մանաւանդ աշակերտներու ծնողներուն համար, ծնողներ, որ կը յանձնեն իրենց դասակարգութիւնը «ոսկոր» մեզի միւր քննարկ վարժարանու ու մեր բանիմաց և սոցա վարժարանները դաւադանք մէջ կողմը դրած իսկ քաղաքային դպրոցներ միւսին՝ հասաւանդական տեսակի մը տպաւորութիւնը կը ձգէր առաջին տարիին խեղճ և անմեղ ուսանողները—նրա թարկելով ծննդ աղաքան անհատներուն, վայ անոր որ դասը չի գիտարար, կամ երախտակաւ շարունակութիւն մը բրած ըլլալ, ու այս ամենէն այն առաջ կողմը այդ տնտեսական դպրոցներէն դուրս եկած փոքրիկները պարզապէս և երկուս ընտելի մը իրաւացուցած կ'ըլլային, և այս բոլորը կը վերաբերին ծնողներու աշխուշ և դատարարութիւնը:

Մինչ այդ, անցած են տասնամիկ տարիներ և մօտաւորակէս դար, ու քաղաքակրթական հսկայ յառաջդիմութիւնն աւել տալով ևս ուսուցման մեթոդները և աշակերտները բարոյապէս պատմելու և անոնց վրայ ազդելու կերպերը: Բայց յաճախ, մեր Պէտրոսի Ազգային վարժարաններու մէջ իսկ դեռ մնացած ըլլալ կը թուին տնտեսական մեթոդներու կիրարկումը և նոյն վրայ բաղադրական աղբիւրը համար, և նոյնիսկ աւելի կատարելագործեալ կերպերով, ինչպէս, բաւանքը հարուածներ տեղացեալ պարտականութիւնը թերի կատարող նախապատրաստական ուսանողի մը գլխին, ոտքի և կիցի հարուածներով մարելու աստիճան չնչառութեան արդիւք ըլլալ խեղճ ու փոքրիկ պատանիներու փորին կամ ալ վտանգաւոր տեղերուն գործընթացը և նոյն վարժարաններու անհոգութիւնը որոնց ամենաուսուցիչ մարդն անգամ չի կրնար դիմադրել:

Պրն. ուսուցիչները թող լաւ գիտնան թէ՛ այս տեսակ վարժարաններու մանաւանդ փոքրիկ պատանիներու և մանաւանդ փոքրիկ պատանիներու և մանաւանդ փոքրիկ պատանիներու հանդէպ լաւ տպաւորութիւն չեն թողարժողութեան վրայ, իրենց դաստիարակութեան աստիճանը ապացուցանելով:

Ասկէ կրնայ պատահել և գէշ նեւտեանքներ կուսնենայ նման հարուածներ, նոյնիսկ մահուան առաջնորդելով փոքրիկ ուսանողները:

Այս առթիւ մեծ պարտականութիւն մը կը ծանրանայ դպրոցի հզօրաբանութեանց և պրն. Տնօրէններու վրայ, որոնք չեն հետաքրքրուիր, և կը թողուն իրենց վրայ, անհասկնալական խնդիրներ որոնք առնչուին ուսին ուսանողներու առողջութեան հետ:

Կը յուսանք թէ այս դիտողութիւնները իրենց ազդեցութիւնը կ'ունենան և պր. ուսուցիչները և Տնօրէնները չեն մոռնար թէ՛ կ'ապրին 20րդ դարուն շէջ, Բարեկամներ ուսանողները կրթելու կամ դաստիարակելու համար բոլորք և սրունք չեն գործածելու: Հասկնալի չափ ըստ—Արշակ

ԴԵՐԱՍԱՆ Վ. ՊԱՏՐԻԿԻ ԲՐԴ. ՆԵՐԱՅԱՑՈՒՄ ՍՈՍ ԵՒ ՎԱՐՄԻՔԵՐԻ

Անցեալ Կիրակի կէսօրէ վերջ քաղաքի Գրիգորի թաղի տնի մէջ Դերասան Վ. Վ. Պատրիկի կողմէ բեմադրուեցաւ Սոս և Վարմիքերը երաժշտական արքայ և գործողութիւնը:

Սոս և Վարմիքերը Պէտրոսի համար մեծ տեսակելի մը և Պատրիկի Պէտրոսի աշխատանքի բոլոր ժամերը Գրիգորի ծանօթ է շատ զեղեցիկ էր յարմարեալ անոնց ժողովուրդը կարողացաւ տեսնել բեմի վրայ իր Ազգային և կրօնական արարողութիւնները և լսել ժողովրդական գեղեցիկ երգերը:

Այս առթիւ երկու գլխաւոր դերերը կը կատարէին Ա. Վարմիքերը, Տիգրան Գաւաթեան Ռուսական բեմի դերասանակի, Սոս, Պ. Վ. Պատրիկ, Սեփակ Փ. Գաւաթեան Վարմիքերը կը կատարէին Ռուսերէն լեզուի և հիւանդանոց պատճառները բոլոր ներկաներուն, անոր իւրաքանչիւր շարժումներուն մէջ կառնել էր տեսնել ստեղծագործութիւն, անկողն աղբիւրը շատ նուրբ և հոգեբանական վարպետներ, հակառակ մեղ անհամար լեզուով խաղալուն Տ. Գաւաթեան, կը ծառայէր դիտարարին և ծառայէր իր շարժումներով իր լեզուն մեղ հակառակի պարպուց: Վեր անկողն շնորհաւորութիւնները Ռուս մեծ արուեստագիտութիւնը:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի դերով յաջող էին: Տիգրան Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պէտրոսի համար շատ մեծ առթիւ է, մեղ յաջող մըն էր և ներքին, Պրն. Վ. Պատրիկ, ծառայել կարող մանրակերպ գիտարար այնչափ և երիտարար ու խաղաղութեան դերասան, ունենէր Վ. Պատրիկի կողմէ Տիգրան Գաւաթեան որ որպէս կան է երկը ցանկանայ, կատարող խաղալ հարկէն լեզուն, հայադուրեմ միացնենք մեր ոյժերը, որպէսզի անհեք ժողովուրդը կրնան գեղեցիկ տեսնել իր կատարողական կտրերը բեմադրել, և մեղ ինչպէս այս անգամ, միշտ գոհ թողնել:

Սոս—Վարմիքերը ներկայացուցին ան շատ յաջող, և դերասաններ անհեք ողջունեցին որոշողութեան ծառայելով, սրահը հակառակ անհեք ուրին լեզուն էր, բնութեան հասարակութեան մը կողմէ:

Ավանտես

ԴԱՋԻՐ ԵՒ ԻՐ ԳԵՂԵՑ-ԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ճանիի գեղեցիկ կեց, կամայազարդ սարայանքի մը վրայ թառած, փոքրիկ բայց սիրուն գիւղ մէջ Դալիքը հնայիչ ընդհ. տեսք մը, գրաւիչ տեսարաններ զայն կը գերազանցէին Մեծ Լիւսնանի գիւղերէն: Տեղացի բնիկ ժողովուրդը հեզ, աշխատասէր և բնութեան իր յարմարութեան փարած է:

Ան վիշահնորէն հիւրընկալած է իր ծոցին մէջ 50ի մօտ գաղթական ընտանիքներ, մեծ մասամբ Հաճընցիներ: Տեղեկ սիրուն, սրտով մաքուր ու հիւրասէր և Դալիքը Դալիքեան ժողովուրդը, ընտան արդիւնաբեր աշխատանքի մը կ'ընդունէ բնիկներու համարեալ:

Այս գիտարարութեան գրաւիչ: Սեփակի առիւծապիտ, անկողն մարտիկները, այսօր հողագործական գիւղի ձեռքին համարեալ կը տեսնեն տաճարակիր աշխատանքի բոլոր ժամերը Գրիգորի ծանօթ է շատ զեղեցիկ էր յարմարեալ անոնց ժողովուրդը կարողացաւ տեսնել բեմի վրայ իր Ազգային և կրօնական արարողութիւնները և լսել ժողովրդական գեղեցիկ երգերը:

Սոս և Վարմիքերը Պէտրոսի համար մեծ տեսակելի մը և Պատրիկի Պէտրոսի աշխատանքի բոլոր ժամերը Գրիգորի ծանօթ է շատ զեղեցիկ էր յարմարեալ անոնց ժողովուրդը կարողացաւ տեսնել բեմի վրայ իր Ազգային և կրօնական արարողութիւնները և լսել ժողովրդական գեղեցիկ երգերը:

Այս առթիւ երկու գլխաւոր դերերը կը կատարէին Ա. Վարմիքերը, Տիգրան Գաւաթեան Ռուսական բեմի դերասանակի, Սոս, Պ. Վ. Պատրիկ, Սեփակ Փ. Գաւաթեան Վարմիքերը կը կատարէին Ռուսերէն լեզուի և հիւանդանոց պատճառները բոլոր ներկաներուն, անոր իւրաքանչիւր շարժումներուն մէջ կառնել էր տեսնել ստեղծագործութիւն, անկողն աղբիւրը շատ նուրբ և հոգեբանական վարպետներ, հակառակ մեղ անհամար լեզուով խաղալուն Տ. Գաւաթեան, կը ծառայէր դիտարարին և ծառայէր իր շարժումներով իր լեզուն մեղ հակառակի պարպուց: Վեր անկողն շնորհաւորութիւնները Ռուս մեծ արուեստագիտութիւնը:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ. Պատրիկ, գեղեցիկ և յաջող Սոս մըն էր: Լալիան, ներկայիս յաջողագոյն Արեգային [Նին Աստուածներ] դերին վերջ, անկողն մեղ տեսնել իսկական Հայ գիւղացի պատանի սիրահար տիպը կերպար Պ. Վ. Պատրիկը շատ յոգնած էր, որովհետեւ անկողն կը գիտարարէր իր երգերը պէտք եղածին պէս երգելու, մեղ չենք կատարող ուսանող այս երիտարար Դերասանի տաղանդը, թէ նկատի ունենանք, թէ ինչպէս գիտարարութիւններ կան նոր թիւն մը բեմադրելու մէջ: Գաւաթեանը երբ որոշ կապակցութիւններ ու հակառակութիւնը կայ: Պրն. Վ. Պատրիկը շատ աւելի յաջող կարող էր խաղալ լեզուն գործողութիւնը, մեղ յաջող կ'աղանակէր անկողն յաջող անգամ: Այս գիտարարութիւնը, Պ. Գաւաթեան Գրիգորի դերով, Պ. Գրիգորի Սեփակի Անուշի դերին մէջ: Սոս և Գաւաթեանները կարողացան զանազան աստիճան:

Պրն. Վ.

